

**ESTRATÈGIES PER A LA
DEFENSA DEL DRET A
L'EDUCACIÓ INCLUSIVA**

ÍNDIX DE CONTINGUT

1. Fórmules genèriques per reclamar la vulneració d'un dret.....	3
2. Normativa que empara el dret a l'educació inclusiva.....	4
3. Casuístiques de vulneració del dret a l'educació inclusiva	5
3.1. Què fer si com a família heu escollit l'opció d'escola ordinària i des d'algun estament del departament d'ensenyament us aconsellen millor opció el Centre d'Educació Especial (CEE).....	5
3.2. Què fer si al centre educatiu ordinari on va el vostre fill/a amb discapacitat es detecten dificultats o problemes en la inclusió en el seu grup classe	7

1. Fórmules genèriques per reclamar la vulneració d'un dret

1) Presenteu sempre per escrit la queixa, la denúncia o la reclamació. I escriviu de manera molt clara i sintètica:

- l'acció o el fet que voleu denunciar, allò que reclameu. És important que detalleu al màxim els fets (lloc, hora, persones presents, frases, etc.). En aquest procés també es recomana que us assessoreu per part de l'associació a la què pertanyeu o organismes especialitzats, per tal que revisin el cas i puguin indicar què es pot reclamar.
- la normativa que protegeix el dret que us ha estat vulnerat (si no la coneixeu, hi ha entitats que us poden ajudar).
- detalleu totes les vostres dades de contacte possibles i que estiguin actualitzades: nom i cognoms, DNI/NIE, domicili a efectes de notificacions, correu electrònic, mòbil i telèfon fix, en cas de tenir-ne.

2) Presenteu a l'organisme el full original, i demaneu que en segellin una còpia conforme s'ha registrat.

3) És important que comenceu per contactar amb la persona responsable i, si no en rebeu la resposta adequada, contacteu amb les persones que estan per sobre d'aquest responsable. Informeu-vos de si l'organisme que ha vulnerat el dret del vostre fill o filla té recursos específics per rebre una reclamació. Són els que hauríeu d'utilitzar.

4) Si sou socis o sòcies d'alguna associació, és recomanable que li escrigueu la vostra versió dels fets. Aquesta entitat us podria ajudar a recolzar la reclamació.

5) Podeu enviar la reclamació als mitjans de comunicació. N'hi ha que estan especialitzats en el sector de la discapacitat. També podeu utilitzar les xarxes socials, sempre i quan hàgiu primer realitzat els passos previs, podent acreditar que efectivament els fets han passat (tenir la reclamació prèvia), per tal d'evitar possibles problemes d'injúries o calúmnies.

6) Existeix l'opció d'accedir als recursos judicials per a la defensa dels drets. Tot i que en la majoria dels casos, l'empresa/entitat ho solucionarà directament o bé s'anirà a mediació. També volem destacar l'existència d'una Fiscalia especialitzada en la protecció de les persones amb discapacitat.

7) Finalment, és molt important fer un seguiment de la queixa, la denúncia o la reclamació que heu presentat. És necessari preguntar a l'organisme corresponent en quin punt es troba el vostre expedient. Tingueu sempre a punt tota la documentació junta. En el moment de presentar la denúncia/queixa, és important que us informeu com funcionarà el procediment: quins seran els següents passos, per quin mitjà sereu informats/ades, quins terminis tenen per donar resposta, etc. Això facilitarà que el seguiment sigui més efectiu i evitarà perdre l'oportunitat d'anar per via judicial, si s'escau.

2. Normativa que empara el dret a l'educació inclusiva

A continuació transmetem les següents informacions que creiem que com a família us poden ser d'utilitat en situacions que massa sovint es donen, en les que no es poden exercir drets legalment reconeguts.

Normativa que contempla i recull el dret a l'escola inclusiva de l'alumnat amb discapacitat:

- Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (concretament article 24 i 30).
- Convenció Internacional sobre els Drets de l'Infant, article 28: el dret de l'infant a l'educació.
- Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació.
- Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.
- Llei 10/2015 de 19 de juny, de formació i qualificació professionals.

- Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per la millora de la qualitat educativa.

3. Casuístiques de vulneració del dret a l'educació inclusiva

3.1. Què fer si com a família heu escollit l'opció d'escola ordinària i des d'algun estament del departament d'ensenyament us aconsellen millor opció el Centre d'Educació Especial (CEE)

Des de la publicació del Decret 150/2017, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, aquesta situació no s'hauria de donar. Malgrat això, i per si en algun cas, us hi trobeu, facilitem les següents idees i arguments.

D'entrada reiterar que l'escola inclusiva és un dret, recollit en les normatives que us hem anomenat en l'apartat anterior i aquests són arguments que us poden ajudar i acompanyar en la lluita per exercir l'esmentat dret.

En primer lloc, us especificuem les referències legislatives concretes:

- Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (concretament article 24: Dret a l'Escola Inclusiva).
- Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu:
 - Article 17.1. *Tots els alumnes s'escolaritzen en centres educatius ordinaris segons el que estableix aquest Decret i d'acord amb el procés d'admissió vigent.*
 - L'article 17.4. *L'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials requereix el reconeixement d'aquestes necessitats en l'informe de l'EAP de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu i ha de tenir en compte les orientacions descrites en aquest informe.*
 - Article 18.1. *Excepcionalment, els pares, mares o tutors legals poden sol·licitar l'escolarització del seu fill o filla en un centre d'educació especial.*

- Article 18.2. *Únicament els alumnes amb discapacitats greus o severes que necessitin una elevada intensitat de suport educatiu i mesures curriculars, metodològiques, organitzatives o psicopedagògiques altament individualitzades poden ser escolaritzar en centres d'educació especial.*

A continuació, us transmetem la següent estratègia per a defensar el dret a l'educació inclusiva dels vostres fills o filles. És important seguir l'ordre jeràrquic següent:

- Qui fa l'informe d'escolarització de l'alumnat amb Necessitats Educatives Específiques (NEE) és l'EAP (Equip d'Assessorament Psicopedagògic). En aquest es valora la tipologia de recursos que precisa aquell o aquella alumna, per garantir la seva escolarització de qualitat i la modalitat d'escola que aconsellen. Aquesta és una valoració, però no és l'última paraula. Si després de la reunió amb l'EAP corresponent, no esteu d'acord amb la seva valoració o informe, llavors cal que signeu un no acord o disconformitat i demaneu reunió amb:
 - Inspecció del Servei Territorial corresponent o Consorci Educació de Barcelona.
 - Director/a del Servei Territorial corresponent o Consorci Educació de Barcelona.
 - Subdirecció General d'Educació Inclusiva del Departament d'Educació.
 - Carta al Hble. Sr. Conseller d'Educació.
- Comunicar el cas al Síndic de Greuges de Catalunya i el Síndic/ca de Greuges del Municipi, en el cas que existeixi. Hi ha altres organismes específics en matèria de vulneració de drets, com l'Oficina per la No Discriminació (OND) i l'Oficina d'Atenció a la Discapacitat (OADIS), on podreu assessorar-vos i/o interposar la denúncia/queixa.

- Si després d'aquestes accions no s'ha resolt la situació de forma positiva, teniu la possibilitat d'accedir a la via judicial. Recomanem que un/a professional us assessori sobre la viabilitat de reclamar per aquesta via. Si pertanyeu a una associació, possiblement us podran orientar sobre quin despatx us pot portar el cas, inclús hi ha associacions que tenen convenis amb despatxos específics. És important aquest pas, perquè facilita dirigir-se al o la professional especialitzat/ada per obtenir així els millors resultats.
- Finalment podeu valorar també dirigir-vos als mitjans de comunicació especialitzats del sector de la discapacitat i/o als genèrics per denunciar públicament que s'ha vulnerat un dret (podeu utilitzar l'apartat «cartes al director»). També podeu fer pressió a través de les xarxes socials, sempre i quan hàgiu primer realitzat els passos previs, podent acreditar que efectivament els fets han passat (tenir la reclamació prèvia), per tal d'evitar possibles problemes d'injúries o calúmnies.

3.2. Què fer si al centre educatiu ordinari on va el vostre fill/a amb discapacitat es detecten dificultats o problemes en la inclusió en el seu grup classe

Evidentment que per poder fer inclusió escolar calen recursos, però també és molt important com es gestionen els recursos que té cada centre educatiu. Per altra banda, comentar que també és molt important conèixer el projecte educatiu del centre i saber si aquest és inclusiu i per tant, si la inclusió de la diversitat és un tema que impregna i tenen incorporat tot el claustre i equip directiu o no és així. Per tal que el projecte educatiu sigui inclusiu és fonamental el paper de l'equip directiu del centre i per tant, si és necessari es pot demanar reunió amb aquest i/o el director/a per parlar d'aquest tema. També és important conèixer com funciona la CAD (Comissió d'Atenció a la Diversitat). En funció de la resposta que es tingui del centre educatiu, posteriorment es podria sol·licitar reunió amb l'AMPA (o AFA) i el Consell Escolar.

Si després d'aquests contactes no es resol positivament la problemàtica o situació concreta, es pot sol·licitar reunió amb el/la Inspector/a dels Serveis Territorials corresponents o Consorci d'Educació de Barcelona, per sol·licitar mesures i estratègies per millorar la inclusió escolar en el centre educatiu.

En aquest sentit, comentar-vos que moltes entitats i Federacions d'entitats de persones amb discapacitat fan assessorament a famílies i a centres educatius de com millorar la inclusió escolar i també ofereixen activitats de formació i/o de sensibilització adreçades als equips docents i a l'alumnat.

En aquest [enllaç](#) trobareu el contacte de les principals Federacions d'associacions per a persones amb discapacitat.

Si voleu obtenir més informació, conèixer què fer davant de la vulneració dels drets o obtenir informació sobre els organismes d'assessorament i/o denúncia de la vulneració dels drets, us adjuntem l'enllaç de la guia pràctica per a la defensa dels drets de les persones amb discapacitat física que s'ha elaborat des d'ECOM:

- [Versió extensa de la guia pràctica per a la defensa dels drets de les persones amb discapacitat física.](#)
- [Versió de lectura fàcil de la guia pràctica per a la defensa dels drets de les persones amb discapacitat física.](#)